

Family Business Library (Ģimenes biznesa bibliotēka)

Lauku un reģionālās bibliotēkas kā vietējie ģimenes uzņēmējdarbības centri

JO3 – A2

Politikas dokuments

*Vadošā organizācija – Universitāte Pederborna
Dženifera Šneidere*

Projekta nosaukums: Lauku un reģionālās bibliotēkas kā vietējie ģimenes uzņēmējdarbības centri
Akronīms: FBL
Atsauces numurs: 2020-1-LV01-KA204-077548

Saturs

Kopsavilkums	3
1. Par IO3 — Politikas dokumentu “FamilyBusinessLibrary”	4
2. Projekta “FamilyBusinessLibrary” pamatinformācija – lauku un reģionālās bibliotēkas kā vietējie ģimenes uzņēmējdarbības centri	6
2.1. “FamilyBusinessLibrary” projekta mērķi un rezultāti	7
2.2 “FamilyBusinessLibrary” projekta saturs un mērķi	10
2.2.1. “FamilyBusinessLibrary” mērķgrupas	12
2.2.2. Projekta novatoriskie “FamilyBusinessLibrary” aspekti.....	15
2.3 “FamilyBusinessLibrary” izplatīšanas stratēģija un projekta ilgtspēja	17
3. “FamilyBusinessLibrary” politikas dokumentā iekļautie novērtēšanas rezultāti	20
3.1 “FamilyBusinessLibrary” integrēto partnerbibliotēku apraksts.....	20
3.1.1. Jelgavas pilsētas bibliotēka Latvijā.....	20
3.1.2. Rijekas publiskā bibliotēka Horvātijā	22
3.1.3. Dionas-Olimpa pašvaldība Grieķijā	23
3.2 Izmantotā metodoloģija “FamilyBusinessLibrary” politikas dokumentam..	25
3.2.1. Kvalitatīvā pētniecība I.....	26
3.2.2. Kvalitatīvās izpētes rezultāti	27
3.2.3. Kvantitatīvā anketa	28
3.2.4 Kvantitatīvo pētījumu rezultāti II	29
3.3 Ieteikumi par politiku.....	34

Kopsavilkums

Lai apkopotu visus galvenos secinājumus, paraugpraksi un pieredzi, kas gūta, īstenojot “FamilyBusinessLibrary”, ir izstrādāts politikas dokuments, kas adresēts lēmumu pieņēmējiem, lai nodrošinātu projekta atbilstību, tā ietekmi politikas līmenī un tā ieguvumu ilgtspējību pēc finansēšanas perioda. Politikas dokuments ir noderīgs resurss ieinteresētajām personām visā Eiropā un nosaka konkrētus ieteikumus politikas veidotājiem.

Pēc dokumenta galveno mērķu un motivācijas izklāstīšanas, tiks apskatīta pašreizējā politika attiecībā uz lauku un reģionālajām bibliotēkām kā **vietējiem ģimenes uzņēmējdarbības centriem** un bibliotēku atbalstu institucionālā līmenī, kam sekos tās kritisko aspektu analīze un nepieciešamība rast jaunas iespējas un risinājumus.

Pēc tam dokumentā tiks izskatītas pieejamās alternatīvas attiecībā uz politiku un tās ietekmi, kā arī daži kritēriji to novērtēšanai. Pamatojoties uz šo kritēriju piemērošanu dažādiem politikas risinājumiem, tajā tiks izklāstīti gan vispārīgi, gan konkrēti ieteikumi, kas jāīsteno, lai attīstītu **lauku un reģionālo bibliotēku kā vietējo ģimenes uzņēmējdarbības centru** potenciālu, veicinot sociālo darbību un pozitīvas pārmaiņas.

Dokumenta beigās tiks noteikti turpmākie pasākumi, ko politikas veidotāji var veikt, lai turpinātu iesaistīties šajā procesā, un visbeidzot, apkopojot izklāstītos ieteikumus, tiks izdarīti secinājumi.

1. Par IO3 — Politikas dokumentu “FamilyBusinessLibrary”

Politikas dokumentā tiks aplūkots, **kāpēc politikas pieejas maiņa** varētu būt būtiska. Tajā tiks izskaidroti pieejamie politikas risinājumi, kā arī katra risinājuma priekšrocības un trūkumi. Visbeidzot, politikas dokumentā tiks ieteikts rīcības virziens, pamatojoties uz pieredzi un mācībām, kas gūtas Erasmus+ Projekta FamilyBusinessLibrary gaitā.

Politikas dokumentā, kas tiks izstrādāts un izplatīts šajā IO3, tiks izskatīti 6 galvenie jautājumi:

1. Pamatinformācija par projektu “Family Business Library” – lauku un reģionālās bibliotēkas kā vietējie ģimenes uzņēmējdarbības centri
2. Uzņēmējdarbības izglītības nozīme un veidi no idejas līdz darbības uzsākšanai
3. Bibliotēkas un nepieciešamība veicināt uzņēmējdarbības prasmes
4. Mentoringa nozīme uzņēmējdarbības veicināšanai bibliotēkās
5. Projekta “FamilyBusinessLibrary” moduļi un tas, kā tos var izmantot nacionālā un Eiropas mērogā
6. Ieskats novērtēšanas rezultātos

Visa papildu informācija, intelektuālie rezultāti un dokumenti ir pieejami kā Atvērts Mācību Resurss, uzspiežot uz – “Downloads” mūsu FBL projekta tīmekļa vietnē:

FBL TĪMEKĻA VIETNE

Skenēt mani

Lūdzu, skenējiet QR kodu, lai apmeklētu mūsu projekta tīmekļa vietni vai šo saiti:

<https://family-business-library.eduproject.eu/>

2. Projekta “FamilyBusinessLibrary” pamatinformācija – lauku un reģionālās bibliotēkas kā vietējie ģimenes uzņēmējdarbības centri

Eiropas ekonomikas izaugsme un nodarbinātība ir atkarīga no tās spējām atbalstīt uzņēmumu izaugsmi!

Dažādu Eiropas pētnieku pētījumu rezultāti liecina, ka tikai 37% eiropiešu vēlētos būt pašnodarbinātie, salīdzinot ar 51% cilvēku ASV un Ķīnā. Šī atšķirība mums parāda, ka pastāv plaša un varbūt pat bailes būt pašnodarbinātam Eiropas pilsonim – šī informācija mums dod pamatu mudināt eiropiešus veidot savu biznesu un vienlaikus ir Eiropas Erasmus+ projekta “FamilyBusinessLibrary” princips.

Viens no galvenajiem “FamilyBusinessLibrary” projekta mērķiem ir veicināt uzņēmējdarbību un mācīt (topošos) uzņēmējus ārpuspilsētu reģionos (īpašu uzmanību pievēršot ģimenes uzņēmumu veidošanas popularizēšanai). Tādēļ konsorcijs ir saistīts ar reģionālajām un lauku bibliotēkām, kas tiks izmantotas kā platforma, lai sasniegtu reģionālajos un lauku apvidos dzīvojošos.

Reģionālo un lauku bibliotēku informācijas, tehnoloģiju, cilvēkresursu un sadarbības iespēju izmantošana var dot labumu vietējās uzņēmējdarbības, inovāciju un vietējās sabiedrības saimnieciskās darbības attīstībai. Turklāt

bibliotēkas var veicināt ekonomiskās izaugsmes iespējas, veicinot uzņēmējdarbības attīstību, kā arī palīdzot saglabāt un radīt darba vietas.

Taču bibliotēkas saskaras ar jaunām ekonomiskām problēmām un sabiedrības spiedienu gan reģionālā, gan vietējā līmenī. Tās var socializēt cilvēkus, veicināt sadarbības tīklus un saliedēt sabiedrību lauku apvidos, kā arī stiprināt reģionālo ekonomiku un uzlabot lauku reģionu labklājību nabadzīgākos apvidos.

2.1. “FamilyBusinessLibrary” projekta mērķi un rezultāti

Kā galveno intelektuālo rezultātu var izcelt “FamilyBusinessLibrary” projekta iznākumu IO1. IO1 ir E-mācību platforma uzņēmējdarbības jomā, kas fokusēta uz reģionālajiem un lauku rajoniem un ģimenes uzņēmējdarbību. Šis kurss ir par to, kā attīstīt uzņēmējdarbības attieksmi, prasmes un zināšanas, kurām, īsāk sakot, vajadzētu sniegt iespēju idejas pārvērst darbībā. Svarīgs aspekts, ko projekts izceļ, ir apmācīt bibliotekārus būt par labiem uzņēmējdarbības mentoriem un konsultantiem. Tādējādi, bibliotekāriem ir jāsaprot uzņēmējdarbība, viņiem jābūt iedvesmojošiem, atvērtiem domājošiem un pārlicinātiem, elastīgiem un atbildīgiem.

Tomēr visus Erasmus + projekta mērķus, uzdevumus un rezultātus var iedalīt divās kategoriju grupās – mērķi un uzdevumi, kā arī galvenie tiešie rezultāti:

“FamilyBusinessLibrary” projekta mērķi un uzdevumi:

- Inovatīvas uzņēmējdarbības mācīšanas prakses izstrāde un īstenošana cilvēkiem, kas dzīvo reģionālos un lauku apvidos.

- Veicināt dažādu iniciatīvu un uzņēmējdarbības attīstību reģionos un laukos dzīvojošo vidū.
- Izstrādāt sistēmu, kurā bibliotēkas darbojas kā lauku uzņēmējdarbības attīstības centri.

Projekta galvenie tiešie rezultāti:

- Izstrādāts E-mācību modulis par uzņēmējdarbību izmantošanai bibliotēkās.
- Izstrādāta mentoringa metodika un E-mācību kursa modulis bibliotekāriem.
- Izstrādāts **politikas dokuments** projekta sasniegto rezultātu labākai izmantošanai.

Lai sasniegtu mērķus un rezultātus, konsorcijs izceļ dažādus intelektuālos rezultātus, kas vērsti uz augstāk izskaidrotajiem rezultātiem. Tādēļ konsorcijs izstrādāja šādus trīs intelektuālos rezultātus, kuru īstenošanu vadīja ekspertu komanda no konkrētās Eiropas partnervalsts:

Projektā tiks izstrādāti 3 intelektuālie rezultāti:

- IO1 E-mācību modulis par uzņēmējdarbību izmantošanai bibliotēkās.
- IO2 Mentoringa metodika un e-mācību kursa modulis bibliotekāriem.
- IO3 Politikas dokuments projekta rezultātu labākai izmantošanai.

Informācija par projekta galvenajiem partneriem:

“FamilyBusinessLibrary” projektu konsorcijs sastāv no diviem dažādiem projektu partneru veidiem. No vienas puses, ir organizācijas, kurām ir uzņēmējdarbības pieredze un kuras galvenokārt strādā pie intelektuālā rezultāta izstrādes, no otras puses, ir bibliotēkas no lauku rajoniem, kuras izplatīs un izmantos izstrādātos rezultātus. Interesenti ieradīsies bibliotēkās, lai apgūtu E-mācību kursu. Bibliotekāri viņus atbalstīs ar savām zināšanām un entuziasmu.

FamilyBusinessLibrary partneru konsorcijs
ArtSmart Latvija
UNIVERSITÄT PADERBORN Vācija
GRADSKA KNJIZNICA RIJEKA Horvātija
MINE VAGANTI NVO Itālija
Jelgavas pilsētas bibliotēka Latvija
Dion-Olympus pašvaldība Grieķija

2.2 “FamilyBusinessLibrary” projekta saturs un mērķi

Eiropas ekonomiskā izaugsme un darba vietas ir atkarīgas no tās spējas atbalstīt uzņēmumu izaugsmi. Uzņēmējdarbība rada jaunus uzņēmumus, atver jaunus tirgus un attīsta jaunas prasmes. Svarīgākie nodarbinātības avoti ES ir mazie un vidējie uzņēmumi (MVU).

Eiropas Komisijas mērķis ir mudināt cilvēkus kļūt par uzņēmējiem un arī atvieglot viņu uzņēmumu dibināšanas procesu un izaugsmi, vien tādēļ, ka vairāk nekā 60% uzņēmumu Eiropā ir ģimenes uzņēmumi. To klāsts ir no individuālajiem īpašniekiem līdz lieliem starptautiskiem uzņēmumiem. Lieliem vai maziem, biržas sarakstā iekļautiem vai biržas sarakstā neiekļautiem ģimenes uzņēmumiem ir būtiska loma ES ekonomikā. Eiropas Komisija atzīst šo lomu un veicina labvēlīgas vides radīšanu, kur ģimenes uzņēmumi var augt un attīstīties:

“Uzņēmējdarbība attiecas uz indivīda spēju pārvērst idejas darbībā. Tas ietver radošumu, inovāciju un riska uzņemšanos, kā arī spēju plānot un vadīt projektus, lai sasniegtu mērķus. Tas atbalsta ikvienu ikdienas dzīvi mājās un sabiedrībā” (Eiropas Kopienu Komisija, 2006).

Ņemot vērā šos principus, projekta “FamilyBusinessLibrary” rezultāti tiks izplatīti transnacionāli šādu iemeslu dēļ:

- Iepriekš aprakstītais konteksts un problēmas nav raksturīgas reģionam visā Eiropā, tāpēc arī risinājumi būtu jāizstrādā pēc iespējas plašāki.
- Dažādās valstīs lauku MVU uzmanība ir atšķirīga: Eiropas ziemeļu daļā tos ļoti bieži var saistīt ar mežsaimniecību un lauksaimniecību (piemēram, vietējiem pārtikas produktiem, amatniecību utt.). Eiropas dienvidu daļā lauku MVU var pievērsties sava kultūras mantojuma un tūrisma izmantošanai.

2.2.1. “FamilyBusinessLibrary” mērķgrupas

Uzņēmēju atbalstīšana nekad nav bijusi svarīgāka kā tagad. Viens no uzņēmējdarbības atbalsta instrumentiem ir pieaugušo izglītība viegli pieejamā vidē, līdzīgi kā reģionālajās bibliotēkās.

Ar rīcības plānu “Uzņēmējdarbība 2020” un paziņojumu par izglītības pārskatīšanu – Eiropas Komisija ir uzsvērusi, ka uzņēmējdarbības mācīšanās ir jāiestrādā visās izglītības nozarēs. Komisija saprot, cik svarīgs ir atbalsts lauku apvidiem, jo galvenokārt lauku apvidos ir puse Eiropas un tie veido aptuveni 20% iedzīvotāju, jo mūsdienās cilvēki darba iespēju trūkuma dēļ migrē no lauku apvidiem uz pilsētu apvidiem un lauku jaunatne nespēj atrast nekādus izaugsmes variantus. Un lielākā daļa lauku teritoriju ir arī starp vismazāk attīstītajiem reģioniem ES, kur IKP uz vienu iedzīvotāju ir ievērojami zemāks par Eiropas vidējo rādītāju.

Tas nenozīmē, ka dzīvot laukos ir slikti vai netaisnīgi!

Gluži pretēji, lauku teritorijas var nodrošināt līdzīgu vai pat labāku dzīves līmeni nekā pilsētas un piedāvāt plašu jaunu iespēju klāstu uzņēmumiem, tostarp vecināt patērētāju interesi par veselīgāku vietējo pārtiku, pieprasījumu pēc jauniem pakalpojumiem un “pieredzi” (tūrisms, veselība, atpūta u.c.) un vides piedāvātajām iespējām. Uzņēmējdarbības inovācija nav pilsētvides parādība; to parasti attīsta lauku uzņēmumi.

Nepieciešamība uzlabot pilsētu teritoriju infrastruktūru un reģionālo labiekārtojumu ir konsorcijs argumentācijas pamats, lai “FamilyBusinessLibrary” projekts spētu veicināt divas dažādas mērķa grupas:

No vienas puses, Eiropas partneru konsorcijs koncentrējas uz projekta **tiešajām mērķgrupām**. Šīs grupas sastāv no:

- Reģionālo un lauku bibliotēku apmeklētājiem Eiropā,
- Cilvēkiem (jo īpaši ģimenēm), kas dzīvo reģionālos un lauku apvidos visā Eiropā,
- Reģionālo, kā arī lauku bibliotēku bibliotekāri.

Projekts tiek mērķēts arī uz šādām **netiešajām mērķgrupām**, kuras veido:

- Cilvēki, kas ir izvēlējušies pārcelties no lauku rajoniem uz pilsētām. Jaunu iespēju rašanās gadījumā, tie varētu atgriezties laukos.
- Sabiedrība kopumā: visi interesenti, kas labprāt uzzina par uzņēmējdarbību, jaunuzņēmumiem un mentoringu kopumā.

Rezumējot jāsaprot, ka lauku apgabali var nodrošināt līdzīgu vai pat labāku dzīves līmeni nekā pilsētas, taču, lai informētu par šo reģionu priekšrocībām un ieguvumiem, ir jāšķir galveno mērķgrupu izglītošanu.

Projekts veicinās (mācīs) uzņēmējdarbību ārpuspilsētu reģionos, īpašu uzsvaru liekot uz ģimenes uzņēmumu dibināšanas veicināšanu, kā arī izmantos reģionālās un lauku bibliotēkas kā platformu, lai sasniegtu reģionālos un lauku rajonos dzīvojošus cilvēkus. Reģionālo un lauku bibliotēku informācijas, tehnoloģiju, cilvēkresursu un sadarbības iespēju izmantošana var nākt par labu vietējās uzņēmējdarbības, inovāciju un vietējās sabiedrības saimnieciskās darbības attīstībai.

2.2.2. Projekta novatoriskie “FamilyBusinessLibrary” aspekti

Galvenais projekta inovatīvais aspekts slēpjas tajā, ka konsorcijs sekmē mērķus – mācīt uzņēmējdarbību un sniegt plašai auditorijai izpratni par pareizā domāšanas veida attīstīšanu cilvēkiem reģionālajos un lauku apvidos, izmantojot mūsdienīgu digitālo rīku un E-mācību kursu, kas tiks integrēts reģionālajās un lauku bibliotēkās, kur šie kursi būs pieejami bez maksas visu sociālo un ienākumu līmeņu cilvēkiem.

Vēl viens unikāls aspekts ir tas, ka šajā projektā uzsvars likts uz drosmes un īsto personisko iezīmju attīstīšanu uzņēmējdarbībai bibliotekāros, kuriem šī ideja ir pat vēl saistošāka. Tie mudinās vietējos iedzīvotājus sākt E-mācību kursu un palīdzēs atbildēt uz vienkāršiem jautājumiem, kas apmācāmajiem varētu rasties.

Ja rodas sarežģītāks jautājums par uzņēmējdarbību un uzņēmējdarbības uzsākšanu, bibliotekāri šo tēmu varēs nodot specializētākām iestādēm, piemēram, biznesa inkubatoriem, lai saņemtu konkrētāku atbalstu un palīdzību.

Rezumējot jāsaprot, ka šis projekts paredz pozitīvu un ilgstošu ietekmi uz dalīborganizācijām, politikas sistēmām, kurās šādas darbības ir iekļautas, kā arī uz organizācijām un personām, kas ir tieši vai netieši iesaistītas organizētajās darbībās. Tādēļ paredzams, ka šī projekta rezultātā tiks izstrādāta, nodota un īstenota novatoriska prakse organizatoriskā, vietējā, reģionālā, valsts vai Eiropas līmenī.

2.3 “FamilyBusinessLibrary” izplatīšanas stratēģija un projekta ilgtspēja

Projekta rezultātu izplatīšana un izmantošana

Intelektuālie rezultāti, gūtās mācības un papildu informācija tiek izplatīta plašai interesentu auditorijai, topošajiem uzņēmējiem, akadēmiķiem, audzēkņiem un skolotājiem, kā arī visu veidu bibliotēku lietotājiem laukos un ārpus tiem.

Projektā liels uzsvars likts uz projekta rezultātu izmantošanu, t.i. visi komunikācijas un izplatīšanas pasākumi tiks vērsti uz to, lai palielinātu to ieinteresēto bibliotēku skaitu, kas E-kursu ievieto savos publiski pieejamajos datoros.

Tāpēc konsorcijs sociālajā tīklā Facebook ir izveidojis sociālo mediju kontu, kā arī projekta mājaslapu, kurā visus intelektuālos rezultātus var lejupielādēt ikviens tādēļ, ka visiem dokumentiem un iznākumiem tiek izmantota radošā kopējā licence CC-SA.

Skenējiet, lai piekļūtu “FamilyBuisnessLibrary” Facebook lapai
Saite: <https://www.facebook.com/FamilyBusinessLibraryDeutschland>

Turklāt šādām rezultātu izplatīšanas un turpmākas izmantošanas darbībām nav nepieciešami papildu finanšu resursi:

- Jebkurai bibliotēkai ir iespēja savā ikdienā integrēt attīstītu “FamilyBusinessLibrary” uzņēmējdarbības E-mācību kursu un bibliotekāru E-mentoringu.
- Jebkura bibliotēka, ieinteresētās personas vai politikas izstrādātāji var piekļūt izstrādātajam politikas dokumentam, lai uzzinātu par politikas turpmākajām darbībām.

Jāpiebilst, ka galvenie “FamilyBusinessLibrary” izplatīšanas un izmantošanas stratēģijas mērķi ir, no vienas puses, palielināt to personu skaitu, kuras apzinās “FamilyBusinessLibrary” kā inovatīvu uzņēmējdarbības E-mācību kursu izmantošanai reģionālajās un lauku bibliotēkās, palielināt to reģionālo un lauku bibliotēku skaitu, kuras šo kursu ievieto savos publiski pieejamajos datoros, un, no otras puses, palielināt to ieinteresēto personu skaitu, kuras ir informētas par izstrādāto politikas dokumentu un ir motivētas veikt politikas izmaiņas, lai palielinātu pieaugušo uzņēmējdarbības izglītības pieejamību reģionālajos un lauku rajonos. Mērķis ir arī nodrošināt, lai to personu skaits, kuras apzinās izstrādāto rezultātu nozīmīgumu, turpinātu pieaugt arī pēc projekta beigām, tādējādi veicinot to, ka reģionālie un vietējie preses izdevumi un plašsaziņas līdzekļi izplata projekta ideju. Viņi ir galvenie komunikatori un informācijas izplatītāji sabiedrībā kopumā, it sevišķi laukos.

Projekta rezultātu izplatīšanas pasākums

Turklāt līdztekus sociālajiem plašsaziņas līdzekļiem un preses aktivitātēm, lai izplatītu projekta ideju un sniegtu papildu informāciju par E-mācību moduļiem utt., tika rīkotas mācības iesaistīto bibliotēku bibliotekāriem, lai nodotu E-apmācībās iekļautās zināšanas par uzņēmējdarbību, kā arī mentoringa metodiku, lai veidotu veiksmīgas “mentora-apmācāmā” attiecības. Turklāt iesaistītajām bibliotēkām bija divi projekta rezultātu izplatīšanas pasākumi:

- Viens pievērsās bibliotēku apmeklētājiem: “FamilyBusinessLibrary” uzņēmējdarbības E-kursa nākotnes lietotājiem un
- Otrais tika vērsts uz citiem bibliotekāriem ar mērķi pēc iespējas plašāk izplatīt projekta rezultātus.

Visa informācija un ziņojumi par projekta rezultātu izplatīšanas pasākumiem ir pieejami arī projekta tīmekļa vietnē.

Projekta rezultātu izmantošanas plāns

Lai nodrošinātu projekta rezultātu ilgtspēju, ir pieejams īpašs “FamilyBusinessLibrary” projekta rezultātu izmantošanas plāns.

Skenējiet, lai piekļūtu “FamilyBusinessLibrary” tīmekļa vietnei —
Izplatīšana un izmantošana

Saite: https://family-business-library.eduproject.eu/?page_id=71

3. “FamilyBusinessLibrary” politikas dokumentā iekļautie novērtēšanas rezultāti

3.1 FamilyBusinessLibrary integrēto partnerbibliotēku apraksts

Pirms koncentrēšanās uz kvalitatīvās un kvantitatīvās pētniecības galvenajiem rezultātiem šis politikas dokuments pievēršas projekta integrēto partnerbibliotēku aprakstam, lai labāk izprastu pētniecības vidi un aptaujātās mērķgrupas. Projekta rezultātu un ideju izvērtēšanai izvēlētas trīs Eiropas bibliotēkas no Latvijas, Grieķijas un Horvātijas.

3.1.1. Jelgavas pilsētas bibliotēka Latvijā

Jelgavas pilsētas bibliotēka (JPB) ir pašvaldības kultūras, izglītības un informatīva iestāde, arī viena no lielākajām bibliotēkām Zemgales reģionā, ar 3 filiālbibliotēkām. Bez parastajiem bibliotēku pakalpojumiem JPB strādā arī par metodiskās attīstības centru 28 publiskajām bibliotēkām no kaimiņu novadiem (Ozolnieku un Jelgavas reģionālajām pašvaldībām). Šī bibliotēka ir izveidojusi reģionālo mācību centru ar datorizētu mācību klasi, un tai ir plaša pieredze mācību un semināru organizēšanā senioriem, bezdarbniekiem, skolotājiem, bibliotekāriem, bērniem un citām mērķa grupām. Tā sadarbībā ar citiem partneriem organizē dažādus treniņus, piemēram, ar Swedbank apmācību par virtuālo banku pakalpojumu izmantošanu, ar Valsts nodokļu iestādes apmācību par elektroniskās nodokļu deklarēšanas sistēmas izmantošanu u.c.

No 2019. gada aprīļa Jelgavas pilsētas bibliotēka ir aprīkota ar RFID sistēmu, apmeklētājiem pieejama pašapkalpošanās mašīna. JPB misija ir veicināt

sabiedrības intelektuālo un ekonomisko attīstību, nodrošinot informācijas, ideju un literatūras pieejamību neatkarīgi no vides un robežām. JPB mērķis ir veicināt izglītības iespējas, konkurētspēju darba tirgū un vērtīga brīvā laika pavadīšanu, sniedzot kvalitatīvus bibliotēkas un informācijas pakalpojumus ikvienam bibliotēkas lietotājam. JPB attīstības virzieni un rīcība tiek noteikta saskaņā ar Latvijas Republikas kultūrpolitikas pamatnostādņēm 2014. – 2020. gadam “Radošā Latvija” un Jelgavas pilsētas attīstības programmas 2014. – 2020. gadam stratēģisko daļu un rīcības plānu. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2030 stratēģiskajos principos noteikti šādi stratēģiskie principi, kas jāņem vērā, domājot par publisko bibliotēku pakalpojumu tālāku attīstību:

- Radošums: tas izriet no spējas radīt jaunas idejas vai sasaistīt esošās idejas un rīcību jaunā veidā. Inovācija ir jāsaprot kā stratēģisks princips pēc iespējas plašāk, kā rezultātā komerciāls produkts vai pakalpojums ir nākotnes globālās ekonomikas pamats.
- Tolerance: šis princips ietver atvērtību un cieņu pret dažādām kultūrām un dzīvesveidu, paredz mazināt visu veidu sociālo atstumtību un diskrimināciju.
- Sadarbība: ilgtspējas modelim nepieciešama integrēta reakcija uz ekonomikas, vides un sociālajiem jautājumiem, tāpēc īpaši svarīga ir gan horizontālā, gan vertikālā sadarbība.
- Līdzdalība: aktīva sabiedrības iesaiste politikas veidošanas un īstenošanas procesā.

3.1.2. Rijekas publiskā bibliotēka Horvātijā

Rijekas publiskā bibliotēka (Gradska knjižnica Rijeka, akronīms GKR) dibināta 1962. gadā kā divu vecāku institūciju pēctece: Rijekas publiskā lasītava (1849.) un Sušaka publiskā bibliotēka (1930.). Rijekas publiskā bibliotēka tiek organizēta kā nodaļu, filiāļu un grāmatnīcu bibliotēku tīkls. Bibliotēka piedāvā plašu pakalpojumu un aktivitāšu klāstu sabiedrībai: bibliotēkas pamatpakalpojumi, piekļuve internetam un datoram un izglītībai, lasīšanas grupas, stāstu stāstīšana pirmsskolas vecuma bērniem, dažādas darbnīcas bērniem un pusaudžiem, grāmatu un autoru prezentācijas, izstādes, profesionālas tikšanās un vēl daudz kas cits. Šobrīd GKR strādā 60 cilvēku, no kuriem aptuveni 50 bibliotekāru un bibliotēku asistentu, ir 21,734 bibliotēkas biedri, un skaits nemitīgi pieaug. Kopumā pēdējos četros gados tas pieauga gandrīz par 20%. Rijekas pilsētas bibliotēkas mērķis ir – būt pilsētas kultūras, izglītības, sociālajam un informācijas centram, un tā ir atvērta ikvienam. Tā kā tā ir publiska bibliotēka, tā veicina demokrātiskas vērtības un darbojas kā kopienas sirds. Dibināta, pamatojoties uz atklātības principu, tā ir lokāls piekļuves punkts zināšanām, informācijai, kultūrai un kvalitatīvam brīvā laika pavadīšanai.

Šī bibliotēka ir viena no vietām, kur cilvēkus var iepazīstināt ar jaunām tehnoloģijām un jauniem medijiem. Sociālā integrācija ir svarīga bibliotēkas politikas sastāvdaļa. GKR bija viena no pirmajām publiskajām bibliotēkām Horvātijā, kas 1995. gadā saviem patroniem piedāvāja bezmaksas piekļuvi internetam. Kopš tā laika GKR nepārtraukti strādā pie jaunu tehnoloģiju ieviešanas bibliotēkās. GKR pārvalda ļoti informatīvu tīmekļa vietni. Rijekas pilsētas bibliotēka ieguvusi Nacionālo 2016. gada “Brīvprātīgā organizatora”

Eiropas Komisijas atbalsts šīs publikācijas sagatavošanai nav satura apstiprinājums, kas atspoguļo tikai autoru viedokli, un Komisiju nevar saukt pie atbildības par jebkādu tajā ietvertās informācijas izmantošanu.

balvu un starptautisko 2014. gada EIFL balvu par inovatīvu tehnoloģiju izmantošanu. Rijekas pilsētas bibliotēka ir viena no galvenajām Rijekas pilsētas kultūras iestādēm, kas laika posmā no 2018. līdz 2022. gadam ir ieies milzīgu pārveides procesu ciklā, kas rezultēties ar sarežģītākajām attīstības pārmaiņām bibliotēkas vēsturē, kā arī kultūru Rijekā kopumā.

Ir trīs galvenie bibliotēkas darbību līmeņi: regulārs darbs, kas vērsts uz Horvātijas Republikas publisko bibliotēku tradicionālajiem un centrālajiem pakalpojumiem un lomām; novatoriskas, dažkārt pilnīgi eksperimentālas prakses kopums Horvātijas bibliotēku vidū, kura mērķis ir apšaubīt mūsdienu publiskās bibliotēkas lomu un robežas; jaunas un pirmo reizi Rijekas vēsturē ienākošās infrastruktūras izmaiņas (2020. – 2021. gads) Rijekas pilsētas bibliotēkā un bērnu nama centrālajā ēkā.

3.1.3. Dionas-Olimpa pašvaldība Grieķijā

Dionas-Olimpa pašvaldība administratīvi ietilpst Vidusmaķedonijas reģionā un tika izveidota 2011. gada 1. janvārī, apvienojoties trim lauku pašvaldībām: Litočoro, Diona un Austrumu Olimpa. Ar iedzīvotāju skaitu 25,000, kopējā platība ap 500 km², to veido 12 pašvaldības un vietējās pašvaldības, katrai ir savs stāsts. Pašvaldība aktīvi nodarbojas ar daudzām kultūras mantojuma un iedzīvotāju rosinātām aktivitātēm. Ar teritorijas galveno kultūras notikumu, “Olimpa svētkiem”, Dionas pašvaldība iesaistās dažādos kultūras, mākslas, vizuālos, sporta pasākumos; galvenais mērķis ir izplatīt Grieķijas kultūras laicīgās idejas un vērtības. Grieķijas kultūras, sporta, alpīnisma asociācijas ir instrumenti, kas

popularizē kultūru, izceļ vietējās paražas un pat veicina alternatīvā tūrisma formas. Projektā piedalījās Dionas-Olimpa pašvaldība, pārstāvot Litočoro municipālo bibliotēku: tā dibināta 1963. gadā un ir bibliotēkas papildinājums Pierijas prefektūrā. Litočoro municipālā bibliotēka, kas darbojas jau piecdesmit piecus gadus, ir ieguvusi kolekcijā retu materiālu par Olimpu un ir ar skatu uz mītisko kalnu – piesaista daudz apmeklētāju. Tā adresēta visiem vietējiem un arī citu pilsētu iedzīvotājiem.

Bibliotēkā, kurā ir ap 2000 abonentu, ir pieejamas katras kategorijas grāmatas, lasāmgaldi, filmu projektori, galda spēles, un tās platība ir 120 kvadrātmetri. Katru dienu to apmeklē Litočoro iedzīvotāji, bet arī apkārtnes iedzīvotāji, tūristi un skolēni, lai pildītu mājasdarbus, spēlētu galda spēles, šahu, kā arī viņi to izmanto kā lasītavu un vērtīgas informācijas atrašanas vietu. Bibliotēku apmeklē arī skolas, lai informētu bērnus, aizņemtus grāmatas un gūtu pirmo pieredzi darbā ar bibliotēku. Ir pasākumi, kas tiek organizēti ar klubiem un organizācijām. Šodien tajā ir 14 650 grāmatas, kas klasificētas Djūija decimālās klasifikācijas sistēmā un kuru krājumā ir pilns cilvēka zināšanu klāsts. Krājumā ietilpst enciklopēdijas, vārdnīcas un vecas vai retas vispārējas nozīmes grāmatas. Bibliotēka ir “Grieķijas bibliotekāru Savienības” biedre un Grieķijas bibliotēku tīkla biedre.

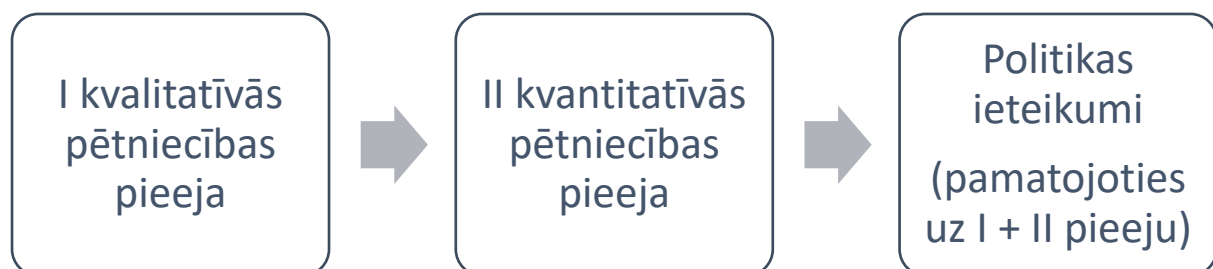

3.2 Izmantotā metodoloģija “FamilyBusinessLibrary” politikas dokumentam

“FamilyBusinessLibrary” politikas dokumenta rezultāti balstās uz jauktas metodes pieeju, kurā apvienotas kvalitatīvas ekspertu intervijas, kas ietekmēs kvantitatīva, uz aptaujām balstīta novērtējuma izstrādi. Šī divu veidu dažādu informācijas iegūšanas metožu kombinācija palīdz iegūt visaptverošus, strukturētus rezultātus. Šie kvantitatīvās metodes (aptaujas) analītiskie kvalitatīvie un informatīvie, aprakstošie rezultāti palīdz aprakstīt, izskaidrot un apkopot visus galvenos secinājumus, paraugpraksi un pieredzi, kas gūta “FamilyBusinessLibrary” laikā. Šī informācija atbalstīs politikas dokumentu, kas adresēts lēmumu pieņēmējiem, lai nodrošinātu projekta atbilstību, tā ietekmi politikas līmenī un tā ieguvumu ilgspēju pēc finansēšanas perioda beigām. Politikas dokuments ir noderīgs resurss ieinteresētajām personām visā Eiropā un nosaka konkrētus ieteikumus politikas veidotājiem.

Turpmākajā daļā izskaidrota kvalitatīvo un kvantitatīvo metožu stratēģiskā pieeja, lai sasniegtu mērķi – izstrādāt ieteikumus:

3.2.1. Kvalitatīvā pētniecība I

“Erasmus +” projekta laikā projekta komanda sazinājās ar daudziem ekspertiem, kas pārzina uzņēmējdarbības tēmas, veidu, kā mācību materiālus pārnest uz reālās dzīves saturu, un ekspertiem, kas māca pasniedzējus un bibliotekārus.

Šo ekspertu grupu sniegtā informācija ietekmēja kvantitatīvo aptauju izstrādi un palīdzēja koncentrēties uz jautājumiem par bibliotēkas kā platformas akceptēšanu, lai mācītu un iegūtu informāciju par uzņēmējdarbības uzsākšanu, jo īpaši, lai informētu par galvenajiem uzņēmējdarbības uzsākšanas aspektiem, piemēram:

- Ideju ģenerēšanas jautājumi
- Juridiskie jautājumi
- Mārketinga un komunikācijas jautājumi
- Finanšu jautājumi
- Cilvēkresursu jautājumi
- Sadarbības tīklu un Kopienas jautājumi.

Kā arī tēma par mentoringu, apmācāmo un mentoru attiecībām un pat iespējamām problēmām starp šīm attiecībām vai kopējām kļūdām.

Visas šīs atbildes, saturs un apgalvojumi, ko aptaujas laikā minēja speciālisti, ir iestrādāti un sīkāk apskatīti dažādos E-mācību moduļos, lai palīdzētu apmācāmajiem uzsāktu uzņēmējdarbību.¹

¹Moduļi ir pieejami projekta tīmekļa vietnē, kā arī iesaistītajās Eiropas bibliotēkās.

3.2.2. Kvalitatīvās izpētes rezultāti

Apkopojot kvalitatīvo ekspertu interviju rezultātus, jāsaprot, kādi eksperti tika aptaujāti Erasmus + projekta “FamilyBusinessLibrary” projekta darbības laikā. Šajā projektā eksperti tiek definēti kā cilvēku grupa, kas ļoti labi pārzina uzņēmējdarbības tēmas (piemēram, pasniedzējs, biznesa treneris utt.), juridiskās tiesības uzsākt uzņēmējdarbību (piemēram, juristi, juristu skolotāji/pasniedzēji) un cilvēki, kuri jau sākuši savas biznesa idejas, un zina, kur ir grūtības un šķēršļi, kādi ir iespējamie sadarbības tīkli un kam jautāt jautājumus, kā gūt palīdzību no valsts vai vietējām pašvaldībām.

Saskaņā ar šo definīciju politikas dokumenta vadošā organizācija sazinājās ar 6 aptaujātajiem no Vācijas un Itālijas, lai apspriestu problēmas un šķēršļus, kā arī ieguvumus un priekšrocības, sākot uzņēmējdarbību.

Šajā tabulā ir parādīti aptaujāto galvenie rezultāti:

Priekšrocības un ieguvumi uzsākt uzņēmējdarbību	Trūkumi un šķēršļi uzsākt uzņēmējdarbību
<ul style="list-style-type: none">• Finansiāla atlīdzība	<ul style="list-style-type: none">• Finanšu risks
<ul style="list-style-type: none">• Laika un telpas elastība	<ul style="list-style-type: none">• Augsts stresa līmenis, uzsākot uzņēmējdarbību
<ul style="list-style-type: none">• Individuālais darbs-dzīve-līdzsvars un dzīvesveids	<ul style="list-style-type: none">• Milzīgs laika patēriņš
<ul style="list-style-type: none">• Ērti savienot ģimeni ar darbu	<ul style="list-style-type: none">• Zināšanu trūkums – kā
<ul style="list-style-type: none">• Personīgā apmierinātība, aizraušanās un individuālā izaugsme	
<ul style="list-style-type: none">• Sava zīmola un unikālas uzņēmējdarbības kultūras izveide	

Rezumējot, aptaujātie deva pozitīvākas priekšrocības, kas saistītas ar ideju par uzņēmējdarbības uzsākšanu, salīdzinot ar trūkumiem. Interesanti ir tas, ka tēmu “finanses” par biznesa uzsākšanu var parādīt, no vienas puses, kā priekšrocību, kā arī, no otras puses, kā risku. Tas jāņem vērā uzņēmuma darbības ilguma dēļ. Pirmajā desmitgadē uzņēmējam ir jātērē vairāk naudas, nekā viņi nopelna un pēc pārtraukuma – peļņas sliekšņālīmeņa šķērsošanas (*break-even-point*) šī situācija mainās – peļņa kļūst lielāka nekā izdevumi.

3.2.3. Kvantitatīvā anketa

Kvantitatīvo anketu izstrādāja politikas dokumenta vadošā partnerorganizācija Paderbornas Universitāte. Lai sagatavotu kvantitatīvo aptauju, kvalitatīvo interviju rezultāti tika iekļauti arī kvantitatīvajā, standartizētajā anketā.

Visi partneri aptaujas jautājumus, ievaddaļu, kā arī norādījumus pārtulkoja savā valsts valodā, lai nodrošinātu, ka visiem aptaujātajiem cilvēkiem ir vislabākā izpratne par jautājumu saturu un nekādi vārdu krājuma un svešvalodas šķēršļi atbildes negatīvi neietekmēs.

Pievienoja saites uz aptaujas anketām valsts valodās:

Tulkojums: aptaujas anketa

- Horvātija: <https://umfragen.uni-paderborn.de/index.php/191269?lang=de>
- Itālija: <https://umfragen.uni-paderborn.de/index.php/548217?lang=de>
- Vācija: <https://umfragen.uni-paderborn.de/index.php/268958?lang=de>
- Latvija: <https://umfragen.uni-paderborn.de/index.php/913964?lang=de>
- Grieķija: <https://umfragen.uni-paderborn.de/index.php/631547?lang=de>

3.2.4 kvantitatīvo pētījumu rezultāti II

Partnerkonsorcijs kopumā sniedz 137 atbildes no Horvātijas (n = 28), Itālijas (n = 25), Vācijas (n = 27), Latvijas (n = 27) un Grieķijas (n = 30). Vidēji aptaujātie bija vecumā no 31 līdz 40 gadiem, nepilni 20% no visiem dalībniekiem ir vecumā no 26 līdz 30 gadiem, kā arī 41 līdz 50 gadiem. Kopumā aptaujai atsaucās 59 sievietes un 78 vīrieši no dažādiem novadiem.

Lielākā daļa no visiem aptaujātajiem pieder izglītojamo un studentu grupai, skolotājiem, kā arī bibliotēku apmeklētājiem. Šajā tabulā ir parādīti rezultāti atbilstoši aptaujāto mērķa grupām:

Kurai mērķa grupai Jūs piederat? (Šajā jautājumā ir atļauti vairākas atbildes)						
	Horvātija	Itālija	Vācija	Latvija	Grieķija	Kopā (%)
Es esmu audzēknis/students	17	19	17	21	20	94 no 137
Esmu skolotāja/-s	15	16	17	13	21	82 no 137
Esmu treneris/-e	19	17	9	9	14	68 no 137
Esmu izglītības konsultants/-e	5					5 no 137
Esmu cita veida izglītības eksperts/-e		6	13		5	24 no 137
Es esmu uzņēmējs/-a		8	12		6	26 no 137
Esmu jaunuzņēmuma dibinātājs/-a	7	6	3	11	13	40 no 137
Esmu bibliotēkas darbinieks/-ce	8	5		14	5	32 no 137
Esmu bibliotēkas apmeklētājs/-a/ lietotājs/-a	19	23	18	19	22	101 no 137
Summa (ņemot vērā vairākposmu šķērsošanu (N = 137/n = X))	28	25	27	27	30	

Turklāt vairāk nekā 60% aptaujāto ir pieredze ar mācību platformām un viņi pārzina šo digitālo mācīšanās un mācīšanas veidu.

Papildus vispārīgajiem un demogrāfiskajiem jautājumiem kvantitatīvā anketa attiecās uz konkrētiem jautājumiem par “FamilyBusinessLibrary” projekta intelektuālajiem rezultātiem, jo īpaši izstrādāto “FamilyBusinessLibrary” mācību platformu:

FBL mācību platforma vietējiem ģimenes uzņēmējdarbības centriem ir ...

svārīgi	i ★ i i i	nesvārīgi
interesanti	i ★ i i i	neinteresanti
motivējoši	i ★ i i i	nemotivējoši
jautri	★ i i i i	garlaicīgi
inovatīvi	i ★ i i i	vecmodīgi
noderīgi	★ i i i i	nederīgi
piemērota izglītojamajiem	★ i i i i	nepiemērota audzēkņiem
noderīgi	i ★ i i i	nederīgi
viegli piekļūt	★ i i i i	grūti piekļūt
kvalitatīvi	i ★ i i i	nekvalitatīvi
ērti lietojama bibliotēkas darbinieku mācīšanās	i ★ i i i	grūti izmantojama bibliotēku darbinieku mācīšanās
ērti lietojama bibliotēkas darbinieku mācībās	i ★ i i i	grūti izmantot bibliotēkas darbinieku mācībās
viegli lietojama mācībās patstāvīgi/pašmērķīgi	★ i i i i	viegli lietojama mācībās patstāvīgi /pašmērķīgi

Rezumējot jāsap, ka kopumā visi aptaujātie ir vairāk nekā apmierināti ar “FamilyBusinessLibrary” mācību platformu un novērtējuši platformu kā ļoti noderīgu, jautru, viegli pieejamu, viegli izmantojamu mācībām un atbilstošu izglītojamajiem.

Papildus šiem faktoriem, aptaujātajiem būtu jānovērtē arī šādi aspekti, kas attiecas arī uz “FamilyBusinessLibrary” mācību platformu:

Lūdzu, novērtējiet FBL mācību platformu.

	Ļoti piekrītu	Piekrītu	Nepiekrītu	Ļoti nepiekrītu
FBL mācību platforma piedāvā inovatīvu mācīšanās metodi.	i	★	i	i
FBL mācību platformu var apvienot ar citiem mācību līdzekļiem.	★	i	i	i
FBL mācību platforma ir interesanta.	i	★	i	i
FBL mācību platformas grafikas/ilustrācijas ir labas.	i	★	i	i
FBL mācību platforma ir noderīga.	★	i	i	i
FBL mācību platforma uzrunā vietējos ģimenes uzņēmējus.	★	i	i	i
FBL mācību platforma ir ērti lietojama.	i	★	i	i
FBL mācību platforma ir motivējoša.	i	★	i	i

No šiem 137 aptaujāto kumulatīvajiem rezultātiem var pierādīt, ka kopumā visiem pozitīvajiem saistītajiem apgalvojumiem, piemēram, “FBL mācību platforma ir noderīga” vai “FBL mācību platforma uzrunāja vietējos ģimenes uzņēmējus”, var stingri piekrist vai pat piekrist.

Aptaujā tika uzdoti arī jautājumi, kas tika fokusēti uz mentoringu un mentoringa attiecību veidošanu.

Lūdzu, novērtējiet šādus apgalvojumus attiecībā uz “pieredzi uzņēmējdarbībā – no ideju ģenerēšanas līdz biznesa uzsākšanai ar mentora palīdzību”.

	Ļoti piekrītu	Piekrītu	Nepiekrītu	Ļoti nepiekrītu
Jaunajiem uzņēmējiem ļoti svarīgas ir mentoru vadlīnijas par uzņēmējdarbības uzsākšanu.	★	i	i	i
Vietējās bibliotēkas ir lieliska iespēja informēt vietējās ģimenes uzņēmējdarbības uzsākšanai.	i	★	i	i
Klātienes mentoringa palīdz jaunajiem uzņēmējiem būt drošākiem jautājumu uzdošanā.	★	i	i	i
Apmācāmajam ir noderīgas labas mentoringa attiecības.	★	i	i	i
Mentoringa attiecības motivē uzdot jautājumus par uzņēmējdarbību.	★	i	i	i

Kumulatīvie atbilžu rezultāti liecināja, ka visi aptaujātie no Vācijas, Grieķijas, Horvātijas, Latvijas un Itālijas stingri piekrīt mentoru vadlīnijām par uzņēmējdarbības un vietējo F2F mentoru attiecību uzsākšanu. Tās tiek uztvertas kā motivējošas un noderīgas biznesa uzsākšanai.

3.3 Ieteikumi par politiku

Kvalitatīvās un kvantitatīvās aptaujas rezultāti liecināja, ka ir nepieciešamas vadlīnijas, uzsākot uzņēmējdarbību jaunajiem uzņēmējiem.

Aptaujātie eksperti uzsvēra, ka pirmo periodu no biznesa idejas ģenerēšanas līdz biznesa uzsākšanai – vadlīnijas, individuāls, klātienes kontakts ar pieredzējušiem uzņēmējiem ir vieni no galvenajiem jaunajiem uzņēmējiem nepieciešamajiem aspektiem.

Apkopojot pētījumu rezultātus saistībā ar “FamilyBusinessLibrary” mācību platformām un mentorings procesiem, būtu jākoncentrējas uz šādiem politikas ieteikumiem, lai veicinātu jaunus uzņēmējus un to uzņēmējdarbības uzsākšanu:

- Vispārīgi un finansiāli norādījumi pirmajā darbības uzsākšanas periodā;
- Klātienes komunikācijas veicināšana ar uzņēmējdarbības ekspertiem;
- Praktiskās nodarbības un apmācības ģimenes uzņēmumiem lauku apvidos;
- Veicināt bibliotēkas aktualizēt uzņēmējdarbības tēmas;
- Izpratnes veidošana par uzņēmējdarbību lauku apvidos:
 - Veicināt projektu izmantošanu un izplatīšanu atbilstoši uzņēmējdarbībai, pieredzes un ideju apmaiņai;
- Sadarbības tīklu un Kopienu veicināšana atbilstoši uzņēmējdarbībai lauku apvidos.

